

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Hatásor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppell Alajos Städt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Volger (Wallack-
gasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest.
Haasensteint et Volger hirdetés köv. irodája. Wein Mór
hirdetéseket felvételi irod. Bécsben Wollzeile 13. és Budapest
Szerviztár 5. sz.

Nyitóléri cikke

gármond sora után 25 kr. ártandó.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Főltér 4-ik száma, hová a lap szállítását illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIÁZTATNAK.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Kolozsvár, 1879. jan. 15.

(?) Trefort közoktatásügyi miniszter ur fáradhatatlan buzgalma, eszmébességét senki sem tagadhatja, ki működését figyelemmel kíséri. Ime rövid néhány év alatt fölvetette az egyetemek reformjának kérdését, a közép-tanodai törvényjavaslatot, áttörte a népoktatási törvényt, megindítványozott egy új egyetem-et, enquetet hívott össze a jogi tanulmányok és vizsgálatok ügyében s most meg ismét a népokolai oktatás körében a magyar nyelv kötelező voltára nézve is törvényjavaslatról gondoskodott. Igaz ugyan, hogy az egyetem reform ügyét ismét elejtette; a közép-tanodai törvényjavaslatot mellője fektette s egy husz soros Verordnuggal helyettesítette; igaz ugyan, hogy az áttörött népoktatási törvényből véletlenségből kimaradtak a magyar nyelv kötelezett voltára vonatkozó paragrafusok s a megindítványozott új egyetem aligha más alapra támaszkodhatik, mint a megszüntetendő kolozsvári egyetem költségvetésére; igaz ugyan, hogy a jogi tanulmányok és vizsgálati rendszer ügyében egybehívott enquettel most meg az egész egyetemet érdeklő kérdések is összekapcsolhattak s a magyar nyelvre vonatkozó legújabb törvényjavaslatot a törvényhozásnak kelle a minisztertől kérészkolnia: de azért tagadhatatlan, hogy a közoktatási miniszter ur fáradhatatlan buzgalmaival és eszmébességével ritkítja párját.

Am azért, hogy mindezek így folytak s valóságilag így folynak jövőre is, semmi sem gátothat bennünket annak az örömdűnknek kifejezésében, hogy elvégre jutott ideje a közoktatási miniszter urnak bokros elfoglaltatása közepett a népnevelés magyar voltának biztosítására is s ha mindjárt a jelen pillanatban a Rhodusi colossus nem épen kellemes helyzetében kell is ő nagyméltóságát látnunk, egyik lábával az egyetem, másikkal a népoktatás kérdéseinek talapatán, a középütt fekvő közép-tanodai ügy teljesen szabadjában hagyatván, azért balgaság volna tőlünk szemet hunynunk az életrevaló kezdemény előtt, mely a most közrebocsátott törvényjavaslatban nyer kifejezést.

Tudjuk, hogy egy darab ideig ismét lesz, e javaslat következtében, mint hallanunk a nemzetiségiek részéről, a magyarság erőszakoskodásairól, barbar zsarnokságáról s az emberi jogok ellen elkövetett attentatumairól. De ehez már hozza lehetünk szokva régtől fogva s magunk példáján okulhatunk, hogy hiába való volt minden gyöngédkedésünk, kiméletes-

ségünk, azért csak úgy megkaptuk Löher urtól a „nyivászító“ epithetont, mint Baritiu ur sem késétt kiszolgáltatni számunkra a legvalogatottabb gúnyneveket.

Az is fölösleges fáradság volna részünkről, ha Németország polonai, alsatziai és lotharingiai germanisatiójára, avagy Romania eljárására hivatkoznánk, a melylyel moldovai csángókkal és magy. rokka!l szemben az államnyelv tekintetében eljár — megtörtént ez az ismételt és erőszakkal is előrántott nemzeti ségi viták alkalmával a soknál is többször s akár csak a falrabányt borsó történetje ismétlődött volna valamennyiszor.

Aval, elvégre, tisztában kell lennie a magyar korona területén lakó minden állampolgárnak, hogy itt Magyarországon vagyunk, annak jogait élvezzük, kivétel nélkül egyenlően s így a megfelelő kötelességek is egyenlő mértékben kell, hogy mindnyájunk vállára nehezedjék.

S ha volna értelmük ezeknek a nemzetiségkedő uraknak saját érdekeik fölfogására, beláthatnák, hogy csak javukra és előnyükre szolgál fiaiknak, ha az állam törvényes nyelvét saját anyanyelvükkel egyenlő mértékben bírják, nem csak a mi illeti a társadalmi és közéleti tekinteteket, hanem és főként az állam-szolgálatban való egyenlő részvételük érdekében is. Örökös a panasz, hogy az idegen nemzetiségűek nem arányias mértékben részesednek az állami hivatalok adományszakánál, de felelők, hogy az állam-telteknek egyenlően megbízható s a qualitatio követelményeinek minden tekintetben megfelelő egyéneknek engednek ki is az állam-szolgálat keretében felvételű. Hogyan lehessen, hogy a kecske is jól lakjék s a káposzta is megmaradjon, ha a hivatalokra uralkodik az aspiratio, de nincs meg a törekvés a qualificatio megszerzésére?

A midőn tehát tudjuk, hogy az előcsahosak lármája el nem marad a javaslat fölött ezuttal sem, viszont hisszük, hogy az idegen nemzetiségűek nagy zöme örömmel ragadja meg az alkalmat saját és fiaik szükségseinek kielégítésére, melynek gyümölcseit első sorban maga az idegen ajku nép fogja szedni, ez intézkedés nyomán meg általánosabbá válandván az egyenlő jogok élvezete Szent István koronájának minden alattvalója között.

— A honvédelmi miniszter a képviselőház legközelebbi ülésén törvényjavaslatot fog előterjeszteni a katonai beszállósítás tárgyában.

Ez már sok volt! Ugy fájtak lelkemnek e durván kimondott, sértő, lealázó szavak! Sirni szerettem volna dühömben és kiönteni a keserű fájdalmat, melylyel szívem csordultig telve volt. De hallgattam.

Minek beszéltem volna? Hogy ismét kicagának az elbizakodottságukban nagyok? Hogy ismét okuk legyen nevetni fájdalmas vonaglásaimon, szerencsétlen helyzetemben és nyomasztó szegénységemen? Nem! Ez örömtől nem akartam nekik megszerezni. Megyek, gondoltam magamban. Megyek. meg utat mutattatok nekem; mert kiutasítottok házatokból; mert elűz töletek szegénységem, nyomorult tehetetlenségem. Megyek, hogy soha többé ne lássam e tájt, annak lakóival soha ne jöjjek érintkezésbe. . . Ne adja isten, hogy valaha kényszerülve legyetek visszafogadni azt, a mit bennem magatoktól elűztök, a szegénységet. . .

Oh mert a sors kereké forgandó! Ma nekem, holnap neked. Lesz még idő, midőn a szerencse napja is fog sütni s ekkor? . . . És elgondolkodtam: vajjon mi roszat is cselekvém tulajdonkép, hogy ennyire fellázítottam ellenem a családot, mely elsinte oly jóakarólag fogadott tagjának. . . Hogy szerettem? Hogy lángoló érzelmimeinek szavakban igyekeztem kifejezést adni? Hogy örült szenvedélyemtől elvakítottam, elfeledkeztem a korlátokról, miket a társadalom a szegény és gazdag, az ur és szolga közt állított? Hogy szegénynek születtem és Melanie gazdagsgában, jólétben és meglegedettségben?

Ha ez volt az én bűnöm: úgy könnyű szívvel távozom a helyről, a tájról, melyben alkalmam volt a modern életbölcsesség legelső alapfel-tételét megismerni.

És úgy tettem a mint gondolkodtam. Eltávoztam, megvallom, nem minden fájdalom nélkül, de egy tapasztalattal gazdagabban.

Az első csalódás fájó érzelmét hagyott hát-

E törvényjavaslatlalt egyidejűleg a belügyminiszter rövid, s e törvényjavaslatot kiegészítő tervezett fog benyújtani, mely a törvényhatóságokat a lak-tanyák építési költségeinek fedezésére szükséges adópótlékok kivételére hatalmazza fel.

— A Presse azt állítja, hogy Bosznia és Herzegovina polgári kormányzatának költségei tüztesen 2.028.000 frtra vannak előirányozva és ezen összeg fedezve lesz a megszállott tartomá-nyok saját bevételeiből

— A berlini szerződés tárgyalása a birod. tanácsban alkalmasint e hó 15-én kezdődik. — Kétségtelen, hogy a szerződés helyben fog hagyatni, de az is bizonyos, hogy erős köz-delem lesz a Herbst ur által bejelentett határozati javaslat felett, mely az occupationális politikát határozottan elitéli. A „Presse“ szerint egy második határozati javaslat is van készülőben, mely a külügyi vezetésnek nem czéljait, hanem az occu-patio ügyében a törvényhozásokkal szemben követ-tett eljárását rosszalja, — s nem lehetetlen, hogy e határozati javaslat el fog fogadtatni.

— A magyar-román vasuti csatlakozá-sok ügyében folyt tárgyalások, mint Bécsből je-lentik, alkalmasint eredménytelenek maradnak s a brassó-predeali és orsova-vercerovai csatlakozó vonalak csak egyidejűleg 1879. nov. 1-én fognak megoyittatni. Bár ugy volna!

— A Bosznia és Herzegovina szá-mára alakított, Bécsben székelő bizottság ideigle-es szervezési statutumát közli ma a „Presse.“ E bizottság működési köre következő határozmányok által állapítatik meg:

1. §. Miután Bosznia és Herzegovina leg-felsőbb közigazgatása a közös miniszterium által, felelőssége alatt bekövetkezett, a bizottság Bécsben mint tanácsadó közeg felállítatott. Ez áll a há-rom közös miniszterium és a két miniszterelnök-ök egy-egy delegátusából.

2. §. A bizottsági tagoknak és helyettesei-nek kinevezetése ő felsége legfőbb jóváhagyá-sának van fenntartva. A bizottságban a külügy-miniszterium delegátusa elnököl.

3. §. A bizottság hetenkint egy ülést tart, szükség esetén rendkívüli üléseket is.

4. §. Minden, Bosznia és Herzegovina köz-igazgatására vonatkozó ajánlat és rendelet, a meny-nyiben a közös miniszteriumok teendőihez tar-tozik, a bizottság elő terjesztetik tanácskozás végett.

5. §. A pénzügyi és katonai dolgokról szóló jelentés a közös pénz- és hadügyi miniszterium

ra bocsátandó, de e seb nem volt gyógyíthatlan. Az ifjúkor szorakozásai csakhamar teljesen kigyó-gyítottak engem is.

És ma már feledve van Melanie!

III.

Feledve?

Mégsem teljesen.

Azóta sok év folyt le. Gazdag események-ben és tapasztalatokban. Az ifjúkor éveit felváltá a férfikor gondteljes szaka és az ábrándok helyébe az ész tanácsadó szava lépett.

Az öreg Kupeczi Pált néhány évre a tör-tétek kivették oda, a honnan nincsen visszatér-s. De ellétek vele a Kupecz családból a jólétet is, a gondtalan életmódot: mert a temetés után a hitelezők egész raja vette körül az udvart, a parkot, a házát. . .

A csapás kétszeres volt; kétszeresen fájdal-mas és kétségbeesítő különösen Melanie néve, kinek csakhamar fájdalmasan kellett tapasztalnia, hogy megszokott kényelmét felkel áldoznia: hogy dolgoznia kell ama kezeknek, melyek életükben nem voltak a munkához szokva.

Soká mit sem hallottam a családról. Elfog-laltságom, gondjaim nem engedték, hogy mások bajaiál foglalkozzam.

Egy nap, hivatalomból fáradtan hazaérkez-ve, lakásom aajtja előtt egy hordár várt.

Levelet adott át. Magnézium az irást: is-meretlen volt előttem. Felbontottam; megvallom, nem minden kíváncsiság nélkül. Tartalmát gyorsan futottam át. Következőleg szolt:

„Tisztelt Homology ur! Egy hónapja immár hogy a fővárosban tartozkodom s hosszas, szaka-datlan kutatásaim után csak e perczben tudtam meg lakása czimét. Kérem, látogasson meg s ad-jon nekem alkalmat arra, hogy a multat jóvá te-gyem. Melanie!“

Megvallom, soká küzdöttem magammal, vaj-jon megfolejek-e Melanie kíváncságának. Végre is határoztam.

delegátusai által megy végbe, minden más kör-désről a külügyminiszterium delegátusa által.

6. §. Specialis kérdések elintézésére a bi-zottságnak szakférfiakat kell egybehívni.

7. §. A bizottság ülésai és határozatairól jegyzőkönyv vezetetik.

8. §. A bizottság előterjesztései a közös miniszterium által intéztetnek el.

9. §. A bizottságból a közös miniszteriumok teendőihez tartozó miniszteriumok számára egy választmány választatik.

10. §. E választmányának azonkívül a folyó ügyeket kell elintéznie.

11. §. Oly kérdések, melyek iránt a dele-gatusok meg nem egyezhetnek, vagy melyek a bizottság illetékességén kívül fekszenek, a közös minisztertanács elé terjesztetnek elintézés végett.

Külföld.

Két fontos hírt kapott a táviró. Az angol csapatok bevonultak Kandahárba. Valószínű, hogy Afganisztánnak déli részében ezen a ponton fog állást foglalni az angol hadak végső előőre. Azért talán vakmerőséget sem követünk el, midőn azt állítjuk, hogy e város megszállásával az idén, sőt egyáltalában az angol sereg befejezte hadjáratát. Az angolok ezen város megszállásában, de máshol sem bukkantak komoly ellentállásra, egyszer-más-kor csak a rablókkal gyűlt meg a bajuk. Ugy lát-szik tehát, hogy Sir Ali muszka politikája nem lelkesítette az afganisztáni muszlmán lakósságot és hadsereget. Ha helyes ez a következtetés, ak-or az angol kormánynak mérséklettel nem lesz nehéz békét kötni Sir Ali utódjával. Ezen kérdé-re vonatkozik a másik fontos hír, mely szerint Ja-kub khán már hivatalosan értesült béke a fölté-leiről, a melyeket becsülettel elfogadhat.

A pénzügyi bizottság mai ülésén a pénz-ügyminiszter be fogja terjeszteni előirányzatának indoklását, melynek legényegesebb részeit a „B. C.“ a következőkben közöl tetti:

A 112 oldalra terjedő muvelet minden egyes még oly csekély tulkiadást is részletesen in-dokol. Megemlékeztet, hogy napidíjakra az indoklás nagyobb összeget ajánl azon okból, hogy a mozgósított tisztviselők helyett, nagyszá-mu díjnokat kellett alkalmazni. A bevételek-re nézve az indoklás azt mondja, hogy a földadót illetőleg, miután a keresztülvitt ka-taszteri munkálatok hatálya már 1878-ban érvé-nyesült, emelkedés nem remélhető. Házadóra ha-sználóképen kevesebb van előirányozva, miután a házbérek az egész országban csökkentek. Kereseti adó fejében kevesebb irányoztatott elő — habár az 1878-iki összeghez hasonló eredmény remél-

— Megyek! szóltam magamban és ez el-határozásomat azonnal tett követő.

(Folyt. köv.)

A sicíliai Petőfi-iskola.

De Spuches di Galati herceg Q. Fenségének a palermoi k. tud. akademia elnökének ajánlva.

(Petőfi születési napjának 56. évfordulóján.)

(Folytatás.)

Cassone, ki ugyszólván életét szentelte Pe-tőfinek. már csak ezért is megérdemelte, hogy legfővebben vele foglalkozzunk. Hogy ha aztkér-deznél valaki, hogy ki nagyobb: Cannizzaro, vagy Cassone; ugy az eddigi, még mindig igen hézá-gos és töredékes adatok alapján, feleletünk az lesz: hogy Cannizzaro igen nagy mint eredeti költő, mintsem a fordításra adhatná magát ko-molyan; ő ilyesmivel csak játszik. Ellenben Cas-sone-tól, a mint mondtam, nem ismerem még ere-deti költeményt, noha magától értető dolog, hogy efféle ő is ir; még pedig jót is. Mert nincs jó for-dító evilágon, ki nem volna jó költő. Amde Can-nizzaro több mint „jó“ költő; ő egészen új stí-lt teremtet a lyra terén és valóban sajnáljuk, hogy nem adhatunk részleteket ez állítás bebizonyításá-ra, miután igen messze vinne az efféle kitérés.

Hogy ha márszét pedig azt kérdéznél vala-ki: mi a különbség Milelli és Cassone közt, akkor rendelkezésünkre áll Milelli fordításában Petőfinek szerencsénkire éppen olyan darabja, mely a f. köztölt mélabus szerelmi panasz társa: csak-hogy sokkal szelidebb. A f. id. Scala-Rizza szer-kesztette sicíliai folyóiratról („La Scintilla a. m. „szikrácska“) veszem át mutatványul a következő Milelli-féle Petőfi-fordítást:

(DA PETŐFI SANDOR)

L'hai veduto il Danubio, l'hoiletto,
Ch'è in mezzo di quel fiume, Angiolo mio? —
L'immagine tua bella, o giovinetta,
Quà in mezzo al core così porto anch' io.

Gli alberelli dell'isola le fronde
Tuffan nell'acqua, che sotto le stanno;
La speranza così vuoi tu fra l'onde
Spirare del cor mio pieno d'affanno?

È grande questo core e tu piccina
Tutta piccina, o mia colomba, sei;
Ma se ti avessi sempre a me vicina
Per tutto, il mondo no, non ti darei.

Tu il giorno sei, la notte ahimè son' io,
La notte oscura del verno infecondo;
Uniti i nostri cuori, Angiolo mio,
Che bell'aurora spunterà sul mondo!

Oh! non guardarmi, abbassa gli occhi tuoi,
Poich' ogni guardo tuo mi brucia il core:
Tu il bene, ch'io ti voglio, non mi
vuoi...

E la mia poverella anima muore!...

DOMENICO MILELLI.

A magyar olvasó azonnal ráismer a költő-nek Etelekéhez 1844-ben intézett legelső (?) köl-teményére, melyet P. körülbelül november vagy december havában írhatott? Eredetiben ez a köl-teményre csak két négy soru szakaszból áll, me-lyet Milelli is megtartott; miből az következik, hogy itt is megengedte magának Milelli bizo-nyos „német“ fordítóknak azt a sajátosság eljá-rását, mely szerint Petőfit megigazították! Az általam osztott betűkből kiszedetett részle-tekkel közölt, s utolsó strophá tehát nem organi-nyos. Igaz, hogy az is egész, és költemény, („Ez a világ a milyen nagy“), még pedig a legszebb és legismertebbek egyike, szintén 1844-ből.

Körülbelül június hó végén, vagy július el-ső napjaiban írhatta Petőfi, midőn alkalmasint jól ismerte már Etelekét is; így tehát nincsen ki-zárva az a feltevés, hogy ez a népdallá vált da-rab szintén Etelekához volna intézve.

Ebben az esetben aztán ez volna az idetár-tozók közül a legrégibb; az előbbi pedig csak az első volna azok közül, melyekre már a költőnek elég bátorsága volt a szerettét, leány nevét is rá-írni. Milelli azonban ezeket a nyílt kérdéseket termé-szetesen távolról sem ismeri; ő csupán csak sze-

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Fokról-fokra.

Elbeszélés

JRta: WÖHRL JAKÓ.

II.

(Folytatás.)

— Nyitva előttem a világ, — gondoltam magamban — és végre is nem küzdhetem-e fel-magamat én is oda, hol Kupecz Pál uram áll?

Csakhogy mások és nevezetesen Kupeczek nem látszottak nézeteimet osztani; a miről kü-lönben az imént önök is meggyőződhettek.

Szükség volt mondanom, hogy a történetek után nem volt már maradásom. Kupecz Pál uram categorice tudtomra is adta ezt.

— Ön ugy viselte magát, fiatal barátom, a mint tisztességes emberhez nem illik, szóltott és merőn a zsemeim közé nézett.

— De uram! bevallom. . .

— Bocsásson meg, de ha én beszélek, ak-kor ön szives lesz engem meghallgatni. Ön még igen fiatal és mindunt rózsaszínben lát. Pedig ha czélt akar érnei valami, akkor tanácsom, ne rohanjon vakon a kapufélfának. Csak a ki meg-foutolva cselekszik, csak az cselekszik helyesen. Ön kisss szeleburdi.

— Uram! ön igaztalanul ítél el. . .

— Minden fiatal ember így gondolkodik.

Majd idővel megváltozik az ön természete is, a mi első sorban az ön érdekében kíváncsatos is. Nem vonom kétségbe nemes szándékát, de ez magában véve nem elég. Tanulja meg fiatal ba-rátom az élet egyszerűségét. E nélkül untalan megbólík ön s egyszer nagyon pórul járhat. El-hiszem, szivesen elhiszem, hogy ön tegnap kissé mélyebben tekintett a kancsóba. . .

hal. Némelyek szerint: szélhűdés érte, mások szerint öngyilkos lett. Lavasseur Teréz egy kocsihoz ment nőül; ki is kergette Ermenonvilleből. „Jobban sajnálom, mint kárhoztatom őt, ki többet szenvedett, mint mennyi szenvedést okozott; inkább bádat, mint író, mint szerető, inkább elragad, mint meghat.”

E szavak után Saissy a 18. század nagy eszméi harcára pillant vissza. A bölcselmi eszmék kora előzi meg a forradalmak korát, Descartes a kora előzi meg a szabadságot, Montesquieu a jog és haza, Voltaire az egyén, Rousseau az egyenlőség eszméit hirdeti. A forradalom felölelte mind. Ma is ez eszmék lelő gravitálnak a népek, csak hogy ma ezek európai eszmék. Ötven év óta a küzdelem élesebb és inkább kivethető jellegűt ölt. Mindezen nép a jog eszméjét formálzza. Romában a jog az igazság, Franciaországban az ésszerű, Angliában a hasznos, Németországban az erőszak. Hiszen Spinoza natura naturans az abszolút mindent feltőlönlel kormányzó hatalom; a necessitás uralkodik a természetben és életben. Egy német bölcsész kimondja: annyit érünk, a mennyi hatalmunk van, a mi létezik, annak szükségképpen úgy kell léteznie, mint van. Schopenhauer a kétségbeesés bölcsészetét, az akaratát, mely egy pillanatban akarja megsemmisíteni az örök létet. Hartmann a tudatlaman bölcsészetét vallja, mind a fatalismusra, az erősebb jogának elismerésére vezet. Végzetesen hangzik erópaszerte. V a o v i c t i s. Megronták a jogot, akkor megrontják a bölcsességet. Ez megrontja az ifjúságot, ott érvölök közönséggel, legyünk egyébként bármely bölcselmi iskola hívei, mert különben úgy nagyobb bukás következik. Saissy szavait taps követte.

Saissy V. Hugo első ifjúságáról

Saissy csütörtök este szép közönség előtt tartá nála megszokott könnyed, szellemes modorban előadását. Előadás kezdetén Provence szép vidékét festé. Ékes hangfestése meglepő lütséggel tudta visszaadni a természet változó pompáját, mely Provenceot a dalok hazájává teszi; a hegyeket, a tavakat, a hagyórléző patakokat, a szédítő magasan fecskefészkeként függő falvakat. Leírta gyakran támadó viharokat és omló napsugárt. Ez képezte előadásához az alaphangot. És miért éppen ez? Mert Hugo itten született; mert első gyermeki benyomásait itt élte át; mert Hugo költészet is a hegyek viharait, villámain, a völgy elandálto báját, szépségét tükrözi vissza. A vilám, a zivatar Hugo szenvedélye, haragja; a báj, a békés nyugalom Hugo álmodozó lelke. Hugo 1802-ben született, midőn Saissy szerint Napoleon ártott Bonaparte szerény alakját. Atyja ezredes volt; anyja vendéi nő, ősnemes családból: Besanconban, az öt éves gyermek első benyomásait Saissy többnyire Hugóból vett idézetekkel írta le. Különösen érdekes egy eset történet. Játék közben a kíváncsi gyermek egy szekrény tetején egy bibliai pillant meg testvérével. Kékrekerítik, olvasák. Felednek játékokat, mindent, úgy leköti őket József, a samaritán nő története. Csakhamar Olaszonnét Spanyolországba menek, hol éppen akkor guerilla harcok roppant pusztítás nyomait hagyták mindenütt. A lehamvadt faluk, szétszórt porladó hullák, fegyver csattogás, családja zaklatott élete, feledhetlen benyomást tettek rá. A Hernani eszméje az itt szerzett benyomásokból támadott. Itt a nemesek iskolájába járt, hogy majd Bonaparte József hadapródja legyen, mint atyja, kikor már tábornok volt, óhajtott volna. „Három tanítóm volt, — mondá ő maga — egy nagy kert, egy pap és anyám.” Ezután Saissy előadja Hugóból vett idézetekkel, szöveg előadásában közösen három tanítói hatás. A szép nagy kert, a természet kimondhatlan varázssával ábrándra hangolá; a pap Homér és Tacitot magyarázta, az anyja azon ajkakkal, melyek soha sem hazudtak, az örököszeretel szende mosolyával tanítá Istent imádni. „Ez volt az én könyvem, a dal volt a nyelv-tanítóm.” 15 éves korában pályázott az akadémia által kitűzött költői pályakérdésre, mely ugyan éppen nem költői tárgy, mert — mondá szellemesen Saissy — az akadémia meg van az a szerencsése, hogy költői pályázatra rendszeren olythematúzik ki, mely éppen nem költői. A kérdés ez volt: A tanulás előnye? Utalt költeményében 15 éves korára; nem nyert, de bámulatot gerjesztett. Chateaubriand l'enfant sublime (fenséges gyermek) nek nevezé és bemutatattá magának. Ezután kiadta két szatiráját és egy odáját. Ekkor írta Moiset, Le négres de Verdun. Atyja mérnöknek szánta. Hugo kinyilvánítá, hogy ő költő akar lenni. Atyja ekkor indulatba jött; 800 francot ajánlt fel neki, de levette róla kezét. Míg a pénzből tartott, irt és szerzett annyit, hogy megélhesen. Anyagi akadályt nem ismert.

(Folytatjuk.)

— Svédországban a magyarok iránt folyó élénk rokonszenv nyilvánlik. Ómanon kívül, ki Petőfit a skandináv észak kedvencé költővé tette, most, mint a „P. L.” értesül, akad Petőfinek egy második fordítója, ki „Dödsfiender-na” (Halálos ellenségek) a költő „Höbér kötele” című regényét fordította le. Virgin nevű fiatal svéd költő pedig, ki a svéd akadémia nemrég jutalommal tüntetett ki: „Szényi. Romantiek dikt frun Ungerska Frihetskriget” (Szényi. Ragényes kőtemény a magyar szabadságharc korából) című terjedelmes eposzt adott ki, melyben igen szép részleteket közöl szabadságharcunkból s Haynan rém-

tetteit ostromolja. E mű nagy föltűnést keltett. Hogy végre Jókai regényei mindhárom skandináv nyelvre lefordítottak, ismeretes dolog s így ebből láthatjuk — mondja a nevezett lap — hogy irodalmunk északon is honosítást nyert s végre elfoglalja rég megillető helyét a világirodalomban.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. jan. 15.

A magyar kir. igazságügyminiszter Máthé Albert tordai kir. törvényszéki írnokot, ugyanazon kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Molnár György**, színzabanc vendége Shakspeare „Lear király”-áról „Lear király” cím alatt és az ugynevezett király-tragédiákról (VI. Henrik, IV. Eduard és III. Richard), III. Richard” cím alatt két terjedelmes tanulmányt írt. A király-tragédiák közül „III. Richard” szombaton Molnár jutalomjátékául színe fog kerülni, alkalmoszerűen tartottuk tehát az erre vonatkozó tanulmányból lapunk mai tárczában mutatványt közölni.

— **Molnár György** tegnap lépett föl negyedszer színpadunkra még pedig „Sullivan”-ban. Ezúttal tehát francia vígjátékban, t. i. olyan légkörben mutatta be magát, melyben a társalgási könnyedség, a megjelenés eleganciája s a kedélyesség humora a színész legtöbb fegyverei. A fegyvereket Molnár ur tegnap mint Sullivan elítélte, de keveseb hatással forgatta. Megjelenésében több volt a merev tartózkodás mint az elegancia könnyedsége, pedig nem kevés erőtletet, kiszámított ságot árukt el; a mi végre humorát illeti, melynek az estély-jelenetben olyan hálás tere nyílik: abból egészen hiányzott a kedélyesség zamata. Egyébíránt leszámítva ezeket és a tragédiákból ide, a vígjátékba is áthozott modorosságát, Molnár ur tegnapi alakítása elég élvezhető volt s a nagyszámú közönség az estély-jelenet után háromszor zajosn kihiatta. A többi szereplők közül Szentgyörgyi (Tenkins), Gabányi (Peacock) és Szombathelyi (Dumple) emelkedtek ki, amazok találó alakításukkal és pompás humorukkal, expedig játéka könnyed élénkségével. Hunyadi M. (Lófia), Körösiné (Penelope), Krasznai (Sunders) és Krasznainé (Sundersné) elégtől megelégtettek helyeiket.

— **Br. Bánffy Györgytől** egy csinos gyorspolka jelent meg zongorára „Cuite que coute” (Török-zakad) címmel. Ára 60 ki. Br. Bánffy György már egyszer előnyösen mutatta be magát a szemeszerzési terén, a Hugo Victor „Si j'avais des ailles” kezdetű költeményre szerzett népdallal.

— **Joachimot**, a világhírű hegedűművészt, mint értesülünk, színházunk igazgatósága felszólította, hogy jöjjön le Kolozsvárra s rendezzen itt is egy hangversenyt. Joachim azonban a legjobb akarata mellett is kénytelen volt tagadó választ adni, mivel ideje anyjiraigénybe van véve az előre megállapított programmal, hogy lehetetlen Kolozsvárra is ellátogatni.

— **A florenczi quartett** (a Jean Becker-főle) a jövő hónapban Svéd- és Norvégországból visszatérve, Ausztriában és Magyarországon körutat fog tenni s hangversenyeket rendezni. Ez alkalommal Nagy-Szeben és Kolozsvárt is fölkeresik.

— **A kolozsmegyei** moosi kórház segélyezésére Mocson 1879. évi jan. 25-én a gr. kel. egyház iskola nagy termében zártkörű táncszívalom tartatik. Beléptijegy: Egyes személyjegy 1 frt., 3 tagu családjegy 2 frt., 5 tagu családjegy 3 frt. A rendező bizottságnak bálányál gr. Beldy Ferencznét sikerült megnyerni.

— **Marosvásárhelyi hírek.** Marosvásárhelyi leveleink írja: „A idei dekább szombaton, január 12-én, igen szépen sikerült s méltó volt az eddigiek jó hírnevéhez. Különösen az arisztokratia messze vidékről is nagy számban keresett fel az ifjúság e szépen sikerült táncszívet, a mit leginkább az előzőeken bálánya gr. Haller György és a nagyságának lehetett köszönni, mert az utolsó napokban még távirati meghívásokkal is előre biztosította a dekább sikerét. Mintegy negyven pár tánczolt kiválóan kivirradtig és a szépek között ott láttuk: gróf Haller Antonia, Macskási Juli, Benkő Anna (leggyeszerűbb és legcsinosabb kárton rubában). Pap Mari, Spech Berta, Hajdu nővérek, Sándor nővérek, Szabó Eszti, gróf Toldalagi Anna, Mika Klára, báró Bornemissza Anna, Z. Bodola Katinka, Finta Gizella, Benkő Klára, Rudolf Vanda, Hinc nővérek, Veres nővérek, Nagy Giza, Zilahi Ilona, Nagy Ida, Gegő nővérek, Goldner Mari, Bukuresi nővérek, Lajtai Gizella stb. stb. kisasszonyokat. A szép asszonyok között: Tolainé báró Wesselenyi Jenke, Maczedonfiné Kelemen Kata, Pálffy Károlyné, báró Bálint Józsefné, Máriaffy Albertné, Cseregyi Jánosné, Tauszig B. Hugoné, ifjabb Hinc Miklósné stb. stb. Színészeink, Sztupa Andor jeles színigazgató igazgatása alatt egyre inkább megnyerik a közönség tetszését és pártfogását és a közönségre sem lehet panasz, mert mindennap megtölti a színházat és a bérliők száma naponta szaporodik; mit a színházunk és színigazgató kereked, összevágó előadások, gondosan megválasztott másor által, úgy az összes új darabokból bérletben adása által valóban meg is érdemel. A színházunk a vidék legkitűnőbb színházaitaival kiállja a versenyt; sőt meggyőződés utón ki merjük mondani, hogy Sztupáné Kolonics Alfonza a drámai szerepekben oly kitűnő művész, a milyennel a kolozsvári színpad

jelenleg nem dicsekedhetik. Zádorné Gyöngyösi Elma, Benkő Jolán, Jakabné Ujfalusi Gizella, Károlyné Nagy Róza és Némethi Lilla bármely vidéki színpadon figyelmet keltenek. A férfiak közül a legjobbak: Kazaliczky, Sztupa Andor, Csabi Imre, Komáromy Lajos, Zádor Zoltán; és különös figyelmet érdemel Boránd Gyula, a fiatal, alig 18 éves, tehetséges kezdő, a ki a comicumban kitűnő és ha e téren igyekszik érvényesíteni tehetségét, idővel jeles comicus lesz belőle; drámai színészek azonban nem való s mig „A kintornás család”-ban Samu molnár inas szerepét, a „Makrancos hölgy”-ben Grumio szerepét valóban jól adta, addig „Gautier Margit” előadásánál a herceg szerepében már gyerekszerűen fogva is neveltséges volt. Maradjon comicus, annak született. Boránd különben zenegyerek, jól tánczol, jól fest s a diszleket és látványosságok rendezése körül valóságos ezermester. Morvay, Komlosi, Óvári, Kuliyi és Mikinszki általában a többi tagok is nem rotnának s ez dícséretre való. A színházunkat működését — ígéretem szerint — figyelemmel fogom kísérni s egyes előadásokról alkalmilag tudósítom a „Kelet” olvasót. Argus.

— **Esküvő.** Oroszlán István marosvásárhelyi derék fiatal ügyvéd, nem rég tartotta esküvőjét Pollák Etelka fiatal özvegygyel. A valódi szerelem alapján létrejött frigyre áldást és boldogságot kívánunk.

— **Szegednek úgy látszik mindenből telik.** Patti Adeline — Szegeden. — A „Szegedi Híradó” állítólag „biztos forrásból” jelentheti, hogy Patti Adél, a tavasszal s pedig április hóban, Budapestől lerándul Szegedre s ott egy hangversenyt ad. A művésznőt a Joachimmal járt Löwenberg Ernő fogja műtájában kísérni.

— **A görögny-szt.-imrei** állami elemi iskola gondnoksága az iskolai és népkönyvtár javára folyó h 11-én Görögny-Szt.-Imrén igen szépen sikerült táncszívet rendezett, melyen nemcsak a városi, hanem a vidékiek is szép számmal vettek részt, daczára a kellemetlen sáros időnek. Ezen táncszíveten a belépti díj és felülfizetésekkel együtt begyűlt 65 frt. Ebből kiadás 34 frt 72 kr. Marad tiszta jövedelem 30 frt 28 kr. Felülfizettek: görögny-szt.-imrei m. k. erdőmester neje Schuster Mihályné, bálánya 5 frt, m. k. főerdész Westler Sándor 3 frt, szárszerényi kereskedő Jakab Lajos 3 frt, magyar-péterlaci orvos Szilágyi József 1 frt, görögny-szt.-imrei Szabó Agost 1 frt. A táncszíveten részt nem vettek, de a belépti díjat elküldötték: [maros-tordamegyei tanfelügyelő Filep Albert 2 frt, szárszerényi gyógyszerész Czoppelt 2 frt, Finna Samu 2 frt, mesterházi tanító Pap Ferencz 2 frt, görögny-szt.-imrei Bartha Sándor erdősz gyakornok 1 frt, László Miklós 1 frt, Molnár György 1 frt, Rittersburk József 1 frt. Fogadják ezen kegyes adakozók s különösen a helyi erdőhivatal tisztai személyzete, mint a népevelés ügyét szívén hordó, az emberi sarjadék felvirágzását nemes kebellet elősegítő barátok az iskolai gondnokság hálás köszönetét.

— **A selmeczi szerencétlenség.** Selmeczbányáról írják a „P. N.”-nak Selmecz ezer éves bányászatainak történetében nincs példa hasonló szerencétlenségre, mint az, mely e hó 9-én adta elő magát. — Az altárnában, közel a hodrusbányai Lipótaknához valami fémunka volt végzendő; három ott dolgozó ácsnak néhány támfát kellett kiserélni. Dél tájban a lipótaknai felszíni munkások észrevették, hogy füst gomolyodik ki az aknából s bejelentették ezt a bányagondnoknál, ki Nagy Géza bányagyarnokot bízta meg az akna elzárásával. Hogy mint s kinek parancsára történt, azt majd az utólagos vizsgálat fogja kideríteni, de az aknát előbb felül falazták be (!) s Nagy Géza 10 munkással egy más aknába szállt le, hogy alul is falazzassa be az aknát. Esteli 10 óra után sikerült közülük az első, s reggelig mind a tizenegyet visszahozni — holtan. Elszorva feküdtek a földön, nem fordultak vissza, midőn az első összerogyott, arczával az aknában dőltek le, hogy megmentsék ha lehet társaikat, s veszzenek velők, ha másként nem lehet. A tűz létrejöttét úgy magyarázzák, hogy a kiserélenő fagerendák valszínnel össze voltak fagyva s hogy kiszédehették, tüzet raktak alá, mint az állítólag (!) szokás. Az ácsok gondatlanságok miatt a tűz oly nagy lett, hogy nem bírták többé eloltani, s átmégt az altárnából az aknába. Az ácsok hulláit eddig nem sikerült megtalálni, hogy belevesszék kétségbe. A szomszédos Nepomuk János magántársulati bányában, mely a Lipót aknával összeköttetésben van, négy munkás nem tért vissza annak idejében a munkából s 3 társuk elindult őket keresni. Ezek sem tért vissza, nagyobb elővigyázattal indultak őket keresni. 6 halva volt, egyet sikerült az életbe visszahívni. A szén oxyd gáz, mely itt e méregestokozta, a bányákban mért földekre hatolt és számos más helyütt is szállított ki eszméletlen munkásokat; ezeket azonban sikerült újra életre hozni. Az áldozatok száma 20, kik közt csak 4 nem családok: Nagy Géza is hagyott özvegyt s egy árva.

— **Sajátosságok** öngyilkossági eset fordult elő e hó 7-én Tarpán (Bereg megyében). Egy tarpai emberek, midőn jáért ment az erdőre, egyik lova bedőlt a sárba. Kezdte az ember szépen költögetni, de a midőn látta, hogy a ló nem akar felállani, nyugodt hidegvérrel így szólt: „Nem kelsz

fel Pejkó? No jó, hát lefekszem én is, pihenjünk el mind a ketten”, s azzal szépen haza ballagott. „Asszony te! — szólt feleségével — add ide csak az istrángot, „Minek az?” „Fel akarom magam akasztani.” Persze az asszonynak kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy férje kérését ezúttal teljesítse. „Jól van no — szólt az ember — van a város kutján egy kötél, jó lesz az is” és ezzel elment. Nem sokára azonban ismét visszajött s bezárta magát a kamarába. Az asszony roszt sejtve beszólt hozzá: „Mit csinál kend ott?” „Isten áldjon meg feleség, mindjárt készen leszek” — szólt az ember belőlől hidegvérrel. Erre az asszony zörgéni kezdte az ajtót s erősen követelte annak kinyitását. „Elmenj a f... egyen meg hát már nem engedek az embert békében meghalni?” Ez volt az utolsó szava, mert midőn a megremlett asszony a szomszédokat meghívta az ajtót kifeszítették, már akkor az ember meg volt halva. Mondja aztán valaki, hogy nincs a magyar parasztnál is angol vér.

— **A pestis Oroszországban.** Bécsi lapoknak távirák jan. 12-iki kelettel Pétervárról: A belügyminiszteriumban az egyre terjedő pestis folytán 10 nap óta roppant tevékenység uralkodik. A miniszterium vezetői Makoff ur valamint az osztályfőnökök alig hogy távoznak a tanácssteremből. Az Astrachan és Sataroff kormányzóságok több területében kitört borzasztó epidemia elfojtására tett minden eddigi intézkedés teljesen eredmény nélkülinek bizonyult. Ugyanezen szomorú tapasztalatok merülnek fel ezúttal is, mint az 1808-iki ragály idejében. Astrachanból jelenti dr. Krakowski, hogy a halálosági számlák majd akkora, a mekkora a betegedési. A senotajewi kerületben a járványáldozatainak száma oly nagy, hogy a hullákat nem bírják eltemetni. A kormányközegek pénzért sem képesek oly egyéneket találni, kik a hullákat eltakarítják. A kormány igyekszik a megrendült kedélyeket lehetőleg megnyugtani: ennek azonban semmi haszna nincs, mert a rettegés leirhatlan. — Moszkvából s Szt.-Pétervárra menekült egyének beszélik, hogy az élénk, szép, kereskedelmi város Zarsin, valamint a környék 20 egyéb helysége a ragály által teljességgel eltelepelt. Az összes jelentékes constálják, hogy az epidemia óriási léptekkel halad előre, úgy, hogy már ájtott a Volgán. A ragály már is 606 verstnyi területen dühöng.

— **Hogy terjed a dőghalál.** Mint a pétervári „Rusky Mir” egy magán levél után közli, a járványt Asztrakánba egy kozák hozta a kaukázusból egy török szállal. A halt a kozák menyasszonyának ajándékozta, ki azt magára öltvén, abban a pillanatban megbetegedett, s néhány óra múlva meg is halt. — Nem sokára utána ment vőlegénye is s a házukban volt egész lakosság, kik másnap valamennyien ki voltak terítve. — Ez november 25-én történt. Kezdetben senki sem ügyelt az esetre, csak midőn a halálesetek annyira kezdtek szaporodni, hogy a holttesteket temetni nem győzték, azokat több napig temetetlen hagyták, tettek jelentést a hatóságoknak. — A papok az első közt veszték el; helyettük barátok jöttek a klastromból a holttesteket beszentelni; de csakhamar kihaltak a barátok is. Az orvosok, kik Asztrakánból és Saratovából a betegekhez küldettek, szintén mind kihaltak.

— **A tej a diphtheritis szülő oka.** Ezen rettenetes téttel állítja fel Power angol orvos ujabbán s ezt csaknem apodiktikus igazságnak tartja. A nevezett orvos 2700 háztartást vizsgált meg e tekintetben oly környéken, hol a ronsoló toroklob uralkodott 473 családban, hol romlott tejet ittak, 68 belesett a rettenetes betegségbe, tehát minden hetedik család. Átalában adatai szerint oly helyeken, hol roszt tejet isznak, 13-szor annyi betegségi eset fordul elő, mint ott, hol gázolások s más levegő fertőzötési esetek fordulnak elő. Azok, kik aránylag több tejet fogyasztanak, hamarabb megkapják a betegséget s innen magyarázható, hogy a ronsoló toroklob főképp gyermekeket ér. Power megvizsgálta azon körülményeket is, melyek a tejkezelésnél előfordulhatnak s úgy találta, hogy ezek nem veszélyesek. A tej diphtheritis okozó sajátosságát már a tehén szerveszetében nyeri s így tehát hasonló betegséggel függ össze. Power kutatásait megerősíti több angol orvos vizsgálatainak eredménye, mely szerint főképp oly személyek esnek be a ronsoló toroklobba, kik tejeiket egy helyről hozatják. A londoni pathologiai társaság az ügyet kezébe vette s külön enquetet hivatott egybe, mely e nagyfotóságu kérdést tanulmányozza.

— **A salernói dráma.** Salernóban Olaszországban Sapere Luigi ügyvéd az utczán sétált 15 éves leányával Teresínával, az „Anglus” harangsó alatt. Mikor a Garibáldi-csorsón a prefecura előtt elhaladtak, a vámbáz felé fordultak. Ekkor egy fiatal ember hirtelen hátuk mögé került s a fiatal leánynak egy kétélű késsel nyakába szurt. A leány halva rogyott össze. A gyilkos aztán az atyára rohant, de ez ügyesen vélté magát, s csak könnyű sérelést kapott karján. A gyilkos futni kezdett, de egy csizmadia elfogta, átadta az időközben a helyszíniérkeztet rendőröknek. Mari Enrieónnak hívják nem; mondja meg, hogy mi vitte e borzasztó lépésre, de azt állítja, hogy a szerelemnek is van egy kis része benne.

— **Szép meteort** láttak múlt hétfőn esti 7 óra tájban Páris fölött észak-nyugati irányban haladni. A kéklő zöld tünemény öt-hat másodpercig volt látható.

— **Londonból** távirják, hogy Viktoria királynő leánya, Alicia hesseni nagyfejedelemnél balálát anyjira szívére vette, hogy a trónról fia, a walesi herceg javára le akar köszönni. Beaconsfield lord mindent elkövet, hogy ezen szándékáról lebeszélje.

— **Golyák mint kertészkek.** Egy golyapár felette hasznos a konyha- vagy gyümölcsös kertben, mert férget, csigát, egereket, békát, szóval mindent, mi a veteményre, virágra, vagy gyümölcsre káros, elpusztít. E madarakat e célra igen könnyen használhatni fel, mert igen tanulmányok, szelidíthetők, s gyorsan tanulják meg az embert munkája közben követni. Ferriéres-ben, hol Rothschildnak nagyterjedelmű konyhakertjei vannak, láthatni egy pár golyát, mely reggeltől estig pusztítja a rovarokat és hullóket. Ha a kertész ősszájjal meglátja, azonnal hozzá-sietnek s azután folyton nyomában vannak. Az ősszá e madarak szemében tehát olyan mint kopók szemében, a puská — jel, mely hivatásuk teljesítésére hívja őket föl.

— **Óriási fát** vágta ki fővestől nem rég Kaliforniában s annak nagyobb részét Sanfranciscóba szállították. A fa „vén Mózes” neve alatt volt nevezetes. Ha gyűrűi számából korára lehet következtetni, ugy e fa 4830 évet élt. Törzse oly terjedelmű volt, hogy bensejében elfért 300 ember.

A szerkesztő postája.

— Erzsébetvárosra. Öszinte örömrünk szolgál, hogy ön oly boldog ifjú feleségével, az is irigylésre méltó állapot, hogy ideje is van önneke boldogságot rimekre szedni, nekünk azonban arra sincs időnk, hogy minden beküldött zöngéményre külön levélben válaszoljunk, s így kívánsága ellenére kénytelenek vagyunk itt tudatni önnel, hogy nem elég csak nagyot és szépet érezni arra, hogy az ember egyszersmind szép és jó verset írasson.

— A „K.” szerkesztőségének Sopron. Nem tehetjük a „Kelet”-et az összes lapok futárjával azzal, hogy mindenik előfizetési felhívását közöljük.

— Marosvásárhelyre. A közleménynek hosszúsága volt a bűne. A marosvásárhelyi színházunk tagjai sajátlatunkra nem részleteljük a berlini congressus tagjait ért megiszteltetésben, hogy hasabokom keresztül külön-külön mindenikről jellemrajzot adjunk. Röviden és világosan, ez a jelszó. A kézirat ezúttal elveszett s nem küldhetjük vissza.

— Sz. G. Budapest. Köszönettel vettem sorait. Szomorú volna, ha a közügyek terén teendő szolgálatainkat a garasokhoz mérnök.

— D. Gy. Budapest. A mint láthatja ön kívánsága szerint cselekedtünk.

A „KELET” magán táviratai.

Feladatott Budapestén jan. 15. 11 ó. 20 p. d. e.
Erkezett Kolozsvárra jan. 15. 11 ó. 55 p. d. e.

Dufaure kabinet marad, két ezer kommunistának kegyelmeztetik; Clu-metzky kijelenté, hogy Franciaországga rövid időn szerződést kötünk. Az osztrák centrumpárt meg-hasonlott, 16 elégtelien közülök. Berlini szerződés egyszerű tudomásul vételével, bár Herbstrosszalásást tulozzák, Mansfeld vagy Horst miniszteriumot emlegetnek.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Békésy Károly.

Stein János

zenemű-kereskedésében Kolozsvárt kaphatók

!!zeneművek!!

mesés cslós áron.

20 darab különféle zenemű, zongorára, közötiük salon-darabok, tánczok, classicusok, stb.

10—15 forint boltiár helyett

csak 3 forint.

Videki megrendelések utánvételal azonnal teljesítetnek.

Tudósítás!

Petőfi 2 frtos népkiadása nagyszámu megrendelőinek szives tudomásul, hogy ismét több száz példánnyal rendelkezvén, előfizetési jegyeinket immár beválthatjuk.

Videki előfizetők és utánvétel megrendelőknék mai postával lett expedálva.

Tisztelettel

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedése

Kolozsvárt.

Perl fogorvos

tudományos utazását Amerikára is kiterjesztette s jelenleg Philadelphióban időz és rövid idő alatt, új tapasztalatokkal gazdagon, fog Kolozsvárra visszatérni. **Sa-lieyl szájjve és fogpora** kapható Kolozsvárt Dietrich S. urnál, M.-Vásárhelyt Fogarasi urnál, Gy.-Fehérvárt Csiky Imre urnál, N.-Enyeden Winkler urnál és Sz.-Somlyón Wégh urnál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvár, Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia